

**MAŁOPOLSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W KRAKOWIE**

5

24 LIP. 2013

WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ

WP-III.431.2.26.2013

Protokół

z kontroli doraźnej przeprowadzonej przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Domu Pomocy Społecznej im. L. i A. Helclów w Krakowie ul. Helclów 2, inspektora wojewódzkiego Stanisława Bociana i inspektora Kazimierza Lachora. Kontrolę placówki przeprowadzono 24 lipca 2013 roku, na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 roku, poz. 964), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) oraz na podstawie upoważnienia z 19 lipca 2013 roku wydanego z upoważnienia Wojewody Małopolskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

Ilekróć w dalszej części protokołu jest mowa o:

- Domu lub DPS – należy przez to rozumieć Dom Pomocy Społecznej im. L. i A. Helclów w Krakowie ul. Helclów 2,
- ustawie o pomocy społecznej – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.),
- rozporządzeniu – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 roku, poz. 964).

Dom wpisany jest do prowadzonego przez Wojewodę Małopolskiego rejestru domów pomocy społecznej. Podstawą wpisu było uzyskanie przez Prezydenta Miasta zezwolenia wydanego przez Wojewodę Małopolskiego (Decyzja znak: PS.III.9013-17-09, Nr 13/2010 z 27.08.2010 r.).

Zgodnie z zezwoleniem Dom jest dla przeznaczony dla 332 osób przewlekłe somatycznie chorych.

Przedmiot i zakres kontroli obejmował zagadnienia podniesione w piśmie Prokuratury z 27 maja 2013 roku, a w szczególności dostosowanie pochylni do potrzeb osób niepełnosprawnych. W trakcie kontroli informacji udzielali Pani Dyrektor oraz pracownicy Domu.

Kontrole prowadzone w Domu

Zgodnie z protokołem z kontroli prowadzonej przez Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie z 30 czerwca 2008 roku, nie stwierdzono nieprawidłowości w ramach prowadzonej kontroli.

Warunki Lokalne

Dom mieści się w trzech budynkach i posiada 3 kondygnacje w budynku A oraz po 2 kondygnacje w budynku B i C. Budynki są własnością Gminy Kraków w zarządzie Domu Pomocy Społecznej Ośrodek dysponuje budynkiem na podstawie Decyzji RGG. III.7224/98/Ba/97/476 z dn. 25.06.1997 r.

gmk

B dk

Dom jest położony w obszernym ogrodzie. W budynkach znajdują się 4 windy do przewozu osób, które są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz 4 windy gospodarcze: 3 w kuchni i jedna w pralni. Windy umożliwiają mieszkańcom przemieszczanie się na wszystkie kondygnacje budynku przeznaczone na ich potrzeby.

Ustalenia kontroli

Kontrolę wszczęto w związku z przekazaniem przez Marszałka Województwa Małopolskiego pismem prokuratora Prokuratury Rejonowej Kraków Śródmieście Wschód w Krakowie z 27 maja 2013 roku. Zgodnie z pismem, w dniu 18 maja 2012 roku na terenie DPS doszło do wypadku, w którym odwiedzająca mieszkanka matka w wieku 87 lat doznała poważnych obrażeń ciała. Matka prowadziła wózek z niepełnosprawnym synem, będącym mieszkańcem domu. Gdy mijała drzwi prowadzące na podjazd prowadzący do ogrodu, koła wózka zaklinowały się. Gdy matka szarpnęła wózek, straciła równowagę i spadła z podjazdu na betonowe podłoże doznając poważnego uszczerbku na zdrowiu.

Ustalono, że pracownicy Domu byli przesłuchiwani jako świadkowie w sprawie. Według wiadomości posiadanych przez pracowników, Prokuratura nie postawiła zarzutu popełnienia przestępstwa w tej sprawie żadnej osobie związanej z Domem. Ponieważ pracownicy Domu występowali w sprawie wyłącznie jako świadkowie, nie byli informowani o sposobie zakończenia sprawy.

Poszkodowana matka, Pani Genowefa G., ustanowiła swoim pełnomocnikiem adwokata, który wystąpił z wstępnym pismem, w którym występuje o rozpoczęcie negocjacji w sprawie wypłaty odszkodowania z tytułu poniesionych szkód. Dom jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej. Ubezpieczyciel stwierdził, iż według jego oceny szkody nie zostały zawinione przez pracowników Domu, brak zatem podstaw do wypłaty odszkodowania. Ubezpieczyciel przyznał natomiast, iż konstrukcja pochylni i bariery jest sprzeczna z obecnie obowiązującym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm), w szczególności poprzez sprzeczność z § 70 i 71 konstrukcję pochylni, sprzeczność z § 298 konstrukcję balustrady oraz sprzeczność z § 61 i 62 rozporządzenia konstrukcję progu przy drzwiach prowadzących do pochylni.

Na podstawie przedstawionych dokumentów i wyjaśnień pracowników ustalono, iż personel oddziału, w którym zamieszkuje Pan Ryszard G. bezskutecznie wielokrotnie prosił, żeby Pani G. nie wywoziła syna do ogrodu, bo znacznie przekracza to jej siły, zamiast tego sugerując możliwość wywożenia na duży taras na sąsiednim oddziale. Pani Genowefa G. jest osobą wątłą, w starszym wieku, zaś jej syn jest waży około 130 kilogramów, w okazjonalnym kontakcie słowno-logicznym. Pani Genowefa G. wyciągała wózek przez próg na podjazd tyłem do kierunku jazdy, przy czym potknęła się, wózek wyslizgnął się jej z rąk i upadła z dużą siłą do tyłu na podjazd, uderzając w balustradę. W miejscu uderzenia balustrada składała się wyłącznie z górnej poprzeczki i dwóch łańcuszków, łączących słupki balustrady ze ścianą. Pani Genowefa G. wyrwała oba łańcuszki i spadła z podjazdu.

Stwierdzić należy, iż zagadnienie szkód poniesionych przez Panią Genowefę G. nie jest objęte standardem działania DPS określonym w ustawie o pomocy społecznej i rozporządzeniu w sprawie domów pomocy społecznej, i w związku z tym kontrola w tym zakresie wykracza poza zakres właściwości Wojewody określony w art. 22 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi: „Do zadań wojewody należy (...) nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz nad jakością usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami;”. W tym zakresie właściwy jest tryb cywilny i ewentualnie karny, z których

Pani Genowefa G. skorzystała.

Kontroli Wojewody podlega natomiast realizacja przez Dom usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy. Art. 55 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej stanowi: „Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających, zwanych dalej "mieszkańcami domu". Zgodnie z art. 57 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej, obowiązujący standard podstawowych usług świadczonych przez domy pomocy społecznej jest ustalony w drodze rozporządzenia.

§ 6 ust. 1 pkt 1 lit a rozporządzenia stanowi, cyt: „Dom uznaje się za spełniający warunki, jeżeli: 1) w zakresie usług bytowych: a) budynek i jego otoczenie nie mają barier architektonicznych,”.

Pojęcie barier architektonicznych nie jest zdefiniowane w rozporządzeniu. Z uwagi na to, należy w tym zakresie stosować przepisy rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm). Rozporządzenie to określa między innymi warunki techniczne, jakie spełniać mają budynki, aby była w nich zapewniona dostępność dla osób niepełnosprawnych.

Biorący udział w kontroli Pan Kazimierz Lachor, rzeczoznawca budowlany w specjalności konstrukcji budowlanych i inżynierskich o numerze uprawnień 431/83 sporządził w sprawie opinię budowlaną na temat stanu technicznego pochylni przeznaczonej do transportu osób niepełnosprawnych usytuowanej przy pawilonie A Domu Pomocy Społecznej położonego przy ul. Helclów 2 w Krakowie. W opinii stwierdzono:

„1. Konstrukcja obiektu

Pochylnia o konstrukcji murowanej, z cegły ceramicznej, pokryta płytą betonową o grubości 10 centymetrów, wyposażona w balustradę stalową.

2. Dane techniczne obiektu

2.1 Długość pochylni: - 42,00 m

Wysokość pochylni w najwyższym jej punkcie 2,07 m nad poziomem terenu.

Nachylenie pochylni 5%.

2.2 Wysokość balustrad zabezpieczających 0,95 m.

2.3 Prześwit pomiędzy elementami wypełnienia balustrady jest różny i wynosi 0,36 i 0,33 m.

2.4 Wysokość progu w otworze drzwiowym wyjściowym na pochylnię: 0,05 m.

2.5 Brak jest wymaganych krawężników ograniczających pochylnię.

3. Wymagania techniczne według

A. ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz.U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.)

B. rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm)

ad 3. A. art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. c

Art. 5. 1. Obiekt budowlany wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi należy, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając:

1) spełnienie wymagań podstawowych dotyczących: (...)

c) bezpieczeństwa użytkowania,

ad 3.1.B

Warunek maksymalnego nachylenia pochylni – nachylenie powinno wynosić maksymalnie 6 %. Warunek jest spełniony.

ad 3.2.B

Zgodnie § 298 rozporządzenia, minimalna wysokość balustrady mierzona do wierzchu poręczy powinna wynosić 1,10 m. Warunek nie jest spełniony.

ad. 3.3.B

Zgodnie § 298 rozporządzenia, maksymalny prześwit między elementami wypełnienia balustrady powinien wynosić 0,12 m. Warunek nie jest spełniony.

ad. 3.4.B

Zgodnie z § 62 ust. 3 wysokość progów w otworze drzwiowym nie może przekraczać 0,02 m. Warunek nie jest spełniony.

ad.3.5.B

§ 71 ust. 1 rozporządzenia stanowi: „Pochylnie przeznaczone dla osób niepełnosprawnych powinny mieć szerokość płaszczyzny ruchu 1,2 m, krawężniki o wysokości co najmniej 0,07 m i obustronne poręcze odpowiadające warunkom określonym w § 298, przy czym odstęp między nimi powinien mieścić się w granicach od 1 m do 1,1 m.” Warunek co do wysokości krawężników nie jest spełniony – brakuje krawężników.

4. Wnioski Końcowe

Obiekt pochylni nie spełnia wymagań obowiązujących przepisów pod względem bezpieczeństwa jego użytkowania. Obiekt należy niezwłocznie przebudować, uwzględniając obowiązujące wymagania techniczne.”

Dyrektor złożyła następujące pisemne wyjaśnienia: „Oświadczam, że alternatywnym wyjściem do pochylni jest platforma w klatce schodowej w budynku C w Pawilonie Seniora Artysty. Od trzech miesięcy platforma jest w naprawie, początkowo była w firmie, od której ją nabyliśmy w Poznaniu. Jednakże firma nie dysponowała potrzebnymi częściami zamiennymi i wysłała ją do producenta w Niemczech. Aktualnie nie da się ustalić, jak długo potrwa jeszcze naprawa oraz znamy sugestie, że być może platformy nie da się naprawić, bo jest wyeksploatowana (służyła domowi 17 lat).”

Dom dysponuje 2 wyjściami dostępnymi dla osób niepełnosprawnych:

- platforma w klatce schodowej w budynku C – niesprawna, brak informacji kiedy będzie przywrócona do użytku,
- podjazd w budynku A – nie spełnia wymagań bezpieczeństwa.

Z uwagi na powyższe stwierdzono, iż Dom w chwili kontroli nie spełniał wymagań standardu w zakresie braku barier architektonicznych.

Na tym protokół zakończono. Protokół zawiera 5 ponumerowanych stron. Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Inspektorzy kontrolujący dokonali wpisu w książce kontroli placówki na temat zakresu i terminu przeprowadzonej inspekcji.

Pouczenie

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 w związku z § 16 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole – w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu – do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Ponadto zgodnie z § 16 ust. 1 ww. rozporządzenia kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo do odmowy podpisania protokołu – z podaniem w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania – pisemnych wyjaśnień przyczyn tej odmowy.

Do protokołu wniesiono/nie wniesiono zastrzeżeń.

Po przeczytaniu, niniejszy protokół podpisano na każdej stronie.

Data otrzymania protokołu:

Data i miejsce podpisania protokołu:

Podpis Dyrektora jednostki kontrolowanej: Podpisy inspektorów kontrolujących:

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ
im. J. i A. Helciów
31-148 Kraków, ul. Helciów 2
cent. (12) 634-42-55, tel/fax 634-31-51
NIP 676-16-94-410 Regon 000293172

INSPEKTOR
[Signature]
mgr Barbara Grotkowska-Galata

Inspektor Wojewódzki

[Signature]
mgr Stanisław Bocian

Inspektor

[Signature]
mgr ins. Kazimierz Lachor

12-39-21-567 - St. Bocian

B